

Minister voor Rechtsbescherming

**Directie Europese en
Internationale
Aangelegenheden**

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Contactpersoon

Datum

2 oktober 2023

Ons kenmerk

x

nota

BNC-fiche Richtlijn Europese grensoverschrijdende
verenigingen

Kopie aan

Minister van Justitie en
Veiligheid
Datum/eindparaaf

Staatssecretaris van Justitie
en Veiligheid
Datum/paraaf

---

1. Aanleiding

Op 5 september 2023 heeft de Europese Commissie (hierna: Commissie) een voorstel gepubliceerd gericht op grensoverschrijdende verenigingen en andere organisaties zonder winstoogmerk (hierna: non-profitorganisaties). JenV heeft voor het voorstel een BNC-fiche opgesteld.

2. Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd akkoord te geven op het BNC-fiche.

3. Kernpunten

- Het voorstel heeft tot doel de interne markt te verbeteren door drempels weg te nemen die in de weg staan aan de ontwikkeling van non-profitorganisaties en door het makkelijker te maken voor non-profitorganisaties om grensoverschrijdend activiteiten te ontplooiën.
- Daarmee wordt de effectieve uitoefening van de vrijheid van vereniging en vergadering gefaciliteerd.
- Nederland beoordeelt het voorstel positief
- Het oordeel ten aanzien van de subsidiariteit is positief.
- Het oordeel ten aanzien van de proportionaliteit is positief met kanttekening.

4. Toelichting

Proces

- Na bespreking in de ambtelijke voorportalen (de BNC op 4 oktober en de CoCo op 10 oktober), wordt het fiche naar verwachting ter instemming aangeboden aan de MR van 13 oktober.
- Verdere behandeling van de voorstellen verloopt via de Raad Justitie en Binnenlandse Zaken.

Kernpunten

- Het voorstel introduceert een speciale rechtsvorm, een "Europese grensoverschrijdende vereniging" of "ECBA", die kan worden opgericht naar het recht van iedere EU lidstaat en in iedere (andere) lidstaat automatisch wordt erkend.
- Ten eerste worden de definitie, afbakening en de inhoud van de statuten van een ECBA voorgesteld. Zo kunnen vakbonden, politieke partijen en religieuze instellingen geen ECBA oprichten vanwege hun specifieke positie in het nationale recht van lidstaten en kunnen personen die zijn veroordeeld voor, onder andere, witwassen geen ECBA oprichten en geen deel uitmaken van het bestuur van een ECBA
- Ten tweede regelt het voorstel de rechten van ECBA's en bepaalt het dat lidstaten bepaalde beperkingen niet mogen opleggen aan ECBA's.
- Ten derde bevat het voorstel eisen aan de oprichting en registratie van een ECBA. Zo moet oprichting plaatsvinden door registratie en moeten er ten minste drie oprichtende leden zijn.
- Ten vierde regelt het voorstel dat lidstaten een online verzoek tot registratie van een ECBA kunnen doen bij een bevoegde autoriteit. De bevoegde autoriteit is verplicht aan de bevoegde autoriteiten van alle andere lidstaten te melden dat een nieuwe ECBA is geregistreerd.
- Ten vijfde regelt het voorstel dat een ECBA zijn statutaire zetel kan verplaatsen van een lidstaat naar een andere lidstaat zonder de ECBA in de ene lidstaat te ontbinden en in de andere lidstaat een nieuwe rechtspersoon te moeten oprichten.
- Tot slot bevat het voorstel een regeling voor de ontbinding van een ECBA, zowel vrijwillig als onvrijwillig.

**Directie Europese en
Internationale
Aangelegenheden**

Datum
2 oktober 2023

Ons kenmerk
x

Beoordeling: Positief met aandachtspunten

- Het kabinet steunt de doelstelling van het voorstel. Het is goed als verenigingen in de EU eenvoudig grensoverschrijdend kunnen opereren en er rechtszekerheid is over de toepasselijke regels.
- Mede vanwege het feit dat het voorstel een aanvulling vormt en naar verwachting niet zal ingrijpen op het bestaande Nederlandse verenigingsrecht, is het kabinet bereid constructief mee te denken om te zorgen dat de ECBA zo goed mogelijk aansluit bij het Nederlandse verenigingsrecht en op geen enkele wijze afbreuk doet aan de vrijheid van vereniging.

Belangrijkste aandachtspunten

- Het kabinet heeft wel als zorg dat onduidelijk is hoe groot het probleem is dat dit voorstel beoogt op te lossen, en dat onzeker is of het voorstel het geconstateerde probleem zal oplossen.
- Het voorstel is daarnaast erg gedetailleerd. Het zou de voorkeur hebben deze nieuwe rechtsvorm op hoofdlijnen te regelen en de nadere invulling bij de lidstaten te laten. Op die manier kan de ECBA beter worden aangesloten bij het recht van de verschillende lidstaten.
- Het kabinet heeft daarnaast vragen bij de verplichting een bevoegde autoriteit in te stellen, nu de taken van deze autoriteit uiteenlopend zijn.
- In het kader van de lastendruk zet het kabinet vraagtekens bij de voorgestelde certificering, des te meer nu het doel van deze certificering onduidelijk is.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

5.1 Toelichting

De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer. Voor het overige is geen informatie opgenomen in de nota die niet openbaar gemaakt kan worden.

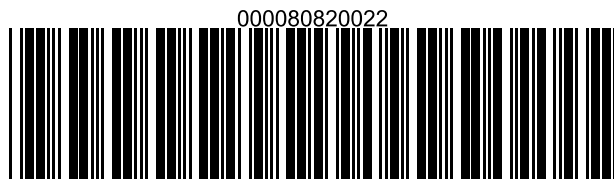
**Directie Europese en
Internationale
Aangelegenheden**

Datum
2 oktober 2023

Ons kenmerk
x

Digitale minuut: BNC-fiche Richtlijn Europese grensoverschrijdende verenigingen - 4943990

Organisatieonderdeel

Behandelaar zaak

Werkstroomeigenaar

Datum en tijd aangeboden

BNC- fiche Europese grensoverschrijdende verenigingen

Externe id's:
Instructie: Ter akkoord voor MRb: het BNC- fiche Europese grensoverschrijdende verenigingen.
Tevens ter informatie aangeboden aan MJenV en SJenV
Toelichting op documenten: -

Werkstroomverloop

Werkstroom afgesloten
13-10-2023 13:32

Afsluiten
13-10-2023 13:32

Ter info - Staatssecretaris van JenV
06-10-2023 09:23

Afstemmen
06-10-2023 08:38
Bwp akk

Eindparaaf - Minister voor Rechtsbescherming behandeld door Weerwind, F.M. - BD/AL
06-10-2023 05:35

Eindparaaf - Minister van JenV behandeld door Yeşilgöz - Zegerius, D. - BD/AL
05-10-2023 18:17

Paraferen
05-10-2023 12:15

Visie vooraf
04-10-2023 13:08
Ter akkoord voor MRb: het BNC- fiche Europese grensoverschrijdende verenigingen. Tevens ter informatie aangeboden aan MJenV en SJenV

Paraferen
03-10-2023 15:49

Paraferen

03-10-2023 09:40

Document 'BNC- fiche Europese grensoverschrijdende verenigingen.docx' toegevoegd

02-10-2023 15:22

Document 'Beslisnota BNC-fiche Richtlijn Europese grensoverschrijdende verenigingen' toegevoegd

02-10-2023 15:22

